

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní klub

Školní vzdělávací program školního klubu je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. § 28 odst. 1. formuluje konkrétní cíle vzdělávání i jeho obsah, navrhuje odpovídající výchovné formy, obsahuje časový plán, charakterizuje materiální, personální a ekonomické podmínky školního klubu, vytváří podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vymezuje podmínky pro dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

Verze č. 2/2023

OBSAH ŠVP ŠKOLNÍHO KLUBU

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
3. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání
4. Délka a časový plán
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání
7. Klíčové kompetence
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání
10. Popis materiálních podmínek
11. Popis personálních podmínek
12. Popis ekonomických podmínek
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
14. Dokumenty školního klubu

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název:	Školní klub při Masarykově Základní škole a mateřské škole Hnojník 120
Adresa:	Hnojník 120, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace, 739 53 Hnojník
IČO:	750 26 708
IZO školy:	600 133 851
Telefon:	+420 558 694 275, +420 603 743 880
Web:	www.zshnojnik.com
E-mail:	sekretariat@zshnojnik.com
Ředitelka školy:	Mgr. Dagmar Tobolová
Vychovatelky ŠK:	Korčová Helena, Burdíková Kristýna
Vedoucí vychovatelka:	Kateřina Malo, DiS., + 420 727 946 222
Zřizovatel:	obec Hnojník
Vydán dne:	1. 9. 2023

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní klub, dále jen ŠK, je součástí Masarykovy Základní školy a mateřské školy Hnojník a ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování, má svá specifika. Hlavním posláním školního klubu je rozvoj talentu, zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků a dohledu nad nimi. Do odpočinkových, zájmových a rekreačních aktivit zařazujeme činnosti, při nichž účastníci relaxují, regenerují své síly, rozvíjejí zručnost, dovednost, fyzickou zdatnost a prohlubují své znalosti. Provozované sportovní aktivity napomáhají utužovat tělesné zdraví, kulturní programy jsou zaměřené na pochopení umění, posilování rozvoje estetického citění a vnímání. Realizuje tedy výchovnou, vzdělávací i zájmovou činnost mimo školní vyučování. Činnost ŠK je určena přednostně pro žáky 2. stupně ZŠ.

Školní klub tvoří několik průchozích místností, které žáci mohou libovolně využívat – klubovna, studovna s informačním centrem, dílna.

Školní klub pro svou činnost využívá i další prostory školy. Některé prostory jsou bezbariérově přístupné. V době všech prázdnin se činnost ŠK přerušuje. V době všech prázdnin se činnost školního klubu přerušuje.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání probíhá především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím a získávanou vlastní zkušeností. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnat se, bavit se a komunikovat. Činnostmi a hrou rozvíjíme tvořivé myšlení, logické uvažování a řešení problémů, paměť, tvůrčí schopnosti, estetické vnímání, zručnost, dovednost.

Zabezpečujeme také dostatek pohybu sportovními a rekreačními hrami a soutěžemi.

Četbou a poslechem rozvíjíme soustředění a vnímání, písněmi, říkankami a vyprávěním citění a osobitý projev. Výchovou k uvědomělé sebekázi předcházíme ohrožení zdraví svého i ostatních. Vedeme žáky k účinné a otevřené komunikaci, odstraňujeme strach z neúspěchu, radujeme se z dosažených výsledků svých i druhých, učíme se respektu. Oceňujeme kreativitu žáka, hodnotíme žáka i kolektiv. Připravujeme žáky, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti. Rozvíjíme vnímavost a citlivost k lidem, prostředí a přírodě. Vedeme je k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám. Učíme žáky žít s ostatními.

Dodržujeme životosprávu, hygienu, vnitřní řád ŠK, školní řád a pokyny ředitele školy.

Školní klub připravuje žáky pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit je vybavuje žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Vzhledem k proměnlivosti organizační struktury školního klubu je časové rozvržení činností školního klubu zpracováváno na každý školní rok, tj. od září do června. Práce v zájmových útvarech je přizpůsobena dané věkové kategorii. Roční cyklus je průběžně doplňován a obměňován, kreativně reaguje na měnící se podmínky, propojuje a přesouvá témata.

Po dobu podzimních, vánočních, pololetních a jarních prázdnin se po dohodě se zřizovatelem školy činnost školního klubu přerušuje.

Školní klub nabízí žákům aktivní využití volného času v době po ukončení výuky od 12:45 hod. do 15:30 hod. Odpolední činnosti jsou klidné, odpočinkové, nebo jsou doplňovány dalšími činnostmi, které umožňují žákům seberealizaci a rozvoj dovedností. Činnosti probíhají organizovaně či spontánně ve skupinách nebo individuálně.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Veškeré činnosti školního klubu jsou založeny na hrách, které přinášejí dětem nové informace, znalosti, dovednosti a zážitky. Zájmové vzdělávání ve ŠK probíhá formou pravidelných činností přihlášených žáků podle stanoveného programu. Z důvodu vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí se také využívá forma individuální práce. Otevřená nabídka spontánních činností je základem neformální kamarádské komunikace. Příležitostně se také využívá forma besídek, soutěží a vystoupení.

Příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

- Besídky, oslavy tradičních svátků,
- sportovní dny,
- akce školy.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

- Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity,
- individuální hry a zájmy,
- dokončení výrobků,
- poslech, četba, práce s časopisem, komunikace,
- úklid pomůcek, potřeb a osobních věcí,
- osobní hygiena, svačina, pitný režim,
- přírodovědné vycházky,
- účast na vyhlášených školních projektech.

Pobyty mimo místo působnosti zařízení

- Výlety,
- rekreačně-zdravotní soustředění,
- expedice.

Osvětová činnost

- poskytování informací v oblasti prevence soc. patologických jevů (besedy, přednášky),
- poradenská a informační činnost k různým oblastem zájmové činnosti.

Individuální práce

- rozvoj nadaných žáků a žáků se specifickými potřebami,
- organizování v zájmových útvarech.

Spontánní činnosti

- ve školním klubu jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu jednotlivých zájmových útvarů – např. hry, odpočinková činnost a klidové aktivity nebo aktivity při pobytu venku.

6. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsahem zájmového vzdělávání ve školním klubu je smysluplné naplnění volného času žáků. Činnost školního klubu se uskutečňuje především formami zájmového vzdělávání. Kromě toho také různými formami odpočinkových, rekreačních a spontánních činností a přípravou na vyučování.

Činnostmi zájmových útvarů školního klubu rozvíjíme osobnost žáků, snažíme se nenásilnou a zajímavou náplní zájmových útvarů o doplňování jejich znalostí a dovedností.

Vzdělávací oblasti:

Člověk a jeho svět

- prohlubovat lásku k přírodě, využití přírodních materiálů, ochrana přírody a přírodních zdrojů, přírodovědné hry a soutěže, dopravní výchova.

Místo, kde žijeme

- organizace života v rodině, ve společnosti, ve škole.

Lidé kolem nás

- tolerance k odlišným etnickým skupinám – poznávání a povídání o lidech žijících v jiném státě, jejich tradice a kultura.

Člověk a příroda

- Význam lesů pro člověka, práce na zahradě a na polích.
- Péče o pokojové rostliny ve třídě, ale i doma.
- Péče o přírodu jako takovou, správné třídění odpadu, škodlivost černých skládek.
- Den Země – zapojení do školních aktivit.
- Pozorování živé přírody při vycházkách a sledování proměn v závislosti na ročních obdobích.
- Výtvarná práce s přírodním materiálem, recyklace.

Člověk a jeho zdraví

- Zdravý životní styl včetně stravování, radostný pocit z pohybu, kondiční a duševní pohoda.
- Pravidelné návštěvy školní tělocvičny a venkovního školního hřiště.
- Pravidelné vycházky a odpočinek na čerstvém vzduchu.
- Dopravní zájmová činnost – bezpečně v dopravních situacích, znalost dopravních značek a silničního značení, hry a aktivity na školním dopravním hřišti, moje kolo – můj dopravní prostředek.

Člověk a svět práce

- Zvládnutí vybraných základních technik a postupů při práci s různým výtvarným materiálem, návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem – procvičování jemné motoriky.

- Rozšiřování pracovně technických vědomostí přiměřených věku a bezpečnosti. Poznávání tradičních i moderních řemesel a zaměstnání.
- Finanční gramotnost – znalost české koruny i zahraniční měny, znalost pojmů banka, kreditní karta, hypotéka úvěr, půjčka apod.

Umění a kultura

- Rozvoj pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respekt ke kulturní rozmanitosti.
- Probouzet zájem o umění, hudební a pěvecké aktivity.
- Aktivní spolupráce se školní knihovnou a školní knihovnicí.

Příprava na vyučování

- V rámci některých řízených činností ve školním klubu si žáci prohlubují znalosti z vyučování. Dětem je umožněno vypracování si domácích úkolů. Žáci mají přístup k nejrůznějším pracovním listům, které jim mohou pomoci k lepšimu pochopení probíraného učiva. K prohlubování znalostí mohou využít encyklopedie, časopisy a počítač umístěný ve školním klubu.

Propojení vzdělávacích obsahů oborů přispívá ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňuje proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k naplnění volného času

- žáci si rozvíjí schopnost aktivního využití volného času,
- vybírají si přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu,
- vytvářejí si návyky pro udržení zdravého životního stylu,
- plánují, organizují a řídí vlastní volný čas,
- rozvíjí vlastní zájmy a záliby,
- vede k seberealizaci.

Kompetence občanské

- odpovědné jednání – samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i veřejném,
- dodržování zákonů, respektování práva svého i druhých,
- jednání se zásadami společenského chování,
- respektování odlišnosti osobní, kulturní i náboženské,
- učení se svých práv, ale i povinností,
- chápání významu životního prostředí pro člověka, zabezpečení ochrany zdraví.

Kompetence sociální a interpersonální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky své práce,
- odpovědný přístup, samostatné rozhodování, projevy citlivosti a ohleduplnosti,
- stanovovat si cíle a priority, pocit sebeuspokojení a sebeúcty,
- využívat zkušenosti jiných lidí, spolupráce ve skupinách, přijímání kompromisu,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat kritiku, nést důsledky svého jednání,
- vstřícné mezilidské vztahy, tolerance k odlišnostem mezi lidmi, solidárnost,
- respektování dohodnutých pravidel.

Kompetence komunikativní

- slovní a mluvené projevy, vhodně se prezentovat, užívat i mimoslovní komunikace, gesta,
- rozvoj slovní zásoby, kultivovaný projev,
- aktivní účast v diskusích, formulace a obhajoba svých názorů,
- naslouchání druhým, řešení konfliktů,
- zásada respektovat druhé a sám být druhými respektován,
- využití všech informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence k řešení problémů

- nese odpovědnost za své chování, objektivně hodnotí své jednání,
- volí prostředky a způsoby/pomůcky a studijní literaturu vhodnou pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, hledání různých způsobů řešení, ověřování,
- pochopení, že vyhýbání se problému není řešení,
- nenechat se odradit případným nezdarem a hledat další řešení,
- učí se pravdomluvnosti, iniciativě, kreativitě, spontánnosti.

Kompetence k učení

- dokončení započaté práce,
- efektivní učení, kritické zhodnocení,
- kladení otázek, hledání souvislostí,
- získávání vědomostí, hledání informací,
- uplatnění získaných poznatků v praktických situacích,
- vedení k sebehodnocení, sebeúctě, seberealizaci a sebekontrolě.

Konkrétní podoba obsahu vzdělávání je rozpracována v jednotlivých zájmových útvarech pro daný školní rok.

8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zájmové vzdělávání ve ŠK nabízí významný prostor pro integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, protože umožňuje realizovat v praxi právo na rovný přístup ke vzdělávání. Integrace těchto dětí probíhá individuální formou, tj. začlenění jednoho nebo více dětí do jednotlivých zájmových útvarů a aktivit. V oblasti organizační je věnována pozornost i spolupráci s rodiči účastníka zájmového vzdělávání.

U žáků vyžadujících speciální vzdělávací potřeby je postupováno v souladu s doporučením odborných lékařů a školských poradenských zařízení. Ve spolupráci s výchovným poradcem a asistenty pedagoga jsou připravovány dílčí činnosti pro zmiňované žáky.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami se v rámci školní klubu nabízí možnost nápravy za pomoci odborných asistentek. Odborné asistentky pomáhají žákovi při:

- vypracování úkolů a cvičení, usnadňují orientaci v textu,

- vysvětlení učiva, které žákovi nestačí z výkladu učitele,
- osvojování a procvičování učiva,
- nacházení jednoduchých logických souvislostí,
- provádí nápravu SPU (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, procvičování percepce),
- využívá speciálních výukových programů a pomůcek,
- spolupracuje s třídním učitelem a výchovným poradcem,
- dbá pokynů PPP a SPC,
- podílí se na vytváření individuálního vzdělávacího plánu.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové útvary ŠK mají nízkoprahový charakter, tj. jsou otevřené všem zájemcům, účast v aktivitách je založena na dobrovolnosti. Činnost ŠK je určena přednostně pro žáky 2. stupně, ale účastníkem může být i žák 1. stupně základní školy, případně účastník školní družiny.

Žáci jsou přijati na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. Vztahují se na ně veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání. Přihláška je platným dokumentem ŠK, osobní data žáků jsou zapsána ve školní matrice vedené podle školského zákona.

Pobyt žáka ve ŠK je zaznamenávám v elektronické třídní knize. Skupina se naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků. Předčasně ukončit docházku do ŠK lze pouze na základě písemného sdělení zákonného zástupce. Jestliže žák vážným způsobem poruší řád ŠK či ohrozí zdraví své nebo ostatních dětí, může ředitelka školy po předchozím projednání s rodiči rozhodnout o jeho vyloučení.

Dočasné umístění žáka ve školním klubu, který není přihlášen k pravidelné docházce, je možné pouze po domluvě s vychovatelkou. Činnosti ŠK se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do ŠK, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků stanovený pro skupinu. Tato činnost může být nabízena za úplatu.

10. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost ŠK probíhá v předem určených prostorech školy, které splňují požadavky na prostředí stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Jedná se zejména o bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru, přiměřené vybavení odpovídajícím nábytkem a dalším zařízením. Využívány jsou také tělocvičny a tělovýchovný areál školy, k dispozici je počítačová učebna, knihovna, studovna, odborné učebny (učebna výtvarné výchovy, učebna vaření, keramická dílna).

Prostory ŠK splňují estetická kritéria, přihlášení žáci se na výzdobě přímo podílí. Výzdoba je obměňována a sleduje práci žáků v ročních obdobích. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s tímto majetkem. Čistotu a údržbu zajišťují uklízečky a školník.

11. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Vychovatelky a vychovatelé jsou iniciátorem a průvodcem při činnostech, které motivuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Probouzejí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat.

Vychovatelky během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků.

Všichni vychovatelé a vychovatelky splňují předpoklady pro výkon činnosti vychovatelů a jsou podřízeni vedoucí vychovatelce školní družiny a školního klubu.

Profil pedagoga volného času ve ŠK:

- umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky činnosti,
- má organizační schopnosti, dokáže získat žáky ke spolupráci pro svůj program ŠK,
- využívá širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků,
- je kreativní,
- má právní vědomí,
- zná bezpečnostní předpisy pro práci ve volnočasových aktivitách.

Vychovatelky pravidelně absolvují odborná školení. Odborné zaměření je prohlubováno v akreditovaných kurzech, seminářích a samostudiem.

12. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Školní klub je součástí Masarykovy Základní a mateřské školy Hnojník, která je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je obec Hnojník. Činnost ŠK je poskytována za úplaty. Výši úplaty stanovuje ředitel školy po dohodě se zřizovatelem. Ředitel školy může snížit nebo prominout úplatu u žáků se sociálním znevýhodněním a u kroužků s veřejně prospěšnou činností. Takto získané finanční prostředky slouží k provozu ŠK, k zajištění pomůcek pro jeho činnost, materiál, výtvarné a jiné potřeby sloužící k rozvoji zájmové činnosti žáků.

13. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví je jednou ze základních povinností školského zařízení. Otázky bezpečnosti jsou stanoveny školním řádem, vnitřním řádem ŠK. Zařízení ŠK zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různém prostředí a přijímá opatření k prevenci rizik. Je zjišťována nejen bezpečnost fyzická, ale také sociální a emocionální.

Pro činnost ŠK platí stejná ustanovení o BOZ jako v době vyučování. Pokud ŠK využívá pro svoji činnost odborné učebny (tělocvičny, učebna vaření, keramická dílna, knihovna), řídí se příslušnými řády pro tyto pracovny. Žáci přihlášení do ŠK jsou na začátku školního roku poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých zájmových útvarů.

Bezpečnému působení v rámci ŠK napomáhá:

- neustálý dozor pedagoga volného času, výchova ke zdravému životnímu stylu, vytváření pohody prostředí, respekt k potřebám jedince,
- vhodná struktura činnosti vedoucí k vyváženému stavu tělesné, duševní a sociální pohody,
- zdravé prostředí užívaných prostor (vhodné vybavení, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení),
- bezpečné pomůcky,
- ochrana účastníků před úrazy,
- dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře,
- věková přiměřenost činností,
- zajištění bezpečnosti a ochrany žáků před soc. patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,
- včasná informovanost dětí i rodičů o činnosti ŠK, plánování činnosti a vlastní podíl dětí na činnostech.

14. DOKUMENTY ŠKOLNÍHO KLUBU

Školní vzdělávací program je k dispozici u ředitele školy nebo u vedoucí vychovatelky ŠD a ŠK. Je veřejný, nahlížet do něj může každý a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Za cenu v místě obvyklou může obdržet jeho kopii. Cena je stanovena ředitelem školy ve Směrnici o kopírovacích službách.

Další dokumenty ŠK:

- vnitřní řád školního klubu,
- doklady o přijetí (přihláška, odhláška),
- elektronická třídní kniha,
- poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví,
- celoroční plán školního klubu,
- měsíční plány školního klubu.

V Hnojníku 1. 9. 2023

Mgr. Dagmar Tobolová
ředitelka školy